

Kultuuriministeerium

Koopia: Muinsuskaitseamet

12.05.2025

ICOMOS Eesti komitee avalik pöördumine Kultuuriministeeriumile Estonia ooperiteatri asjus

ICOMOS Eesti jälgib tähelepanelikult Estonia ooperiteatri juurdeehitise seonduvaid arenguid. Kultuuriministeerium sedastas oma 5. mai pressiteates plaani kutsuda kokku töörühm juurdeehitise arhitektuurikonkursi ettevalmistamiseks. Esimese sammuna on vaja koostada detailplaneeringu muinsuskaitse eritingimuste ja arhitektuurivõistluse lähteülesanne.

Paraku on Kultuuriministeeriumi algatuse eesmärk rajada juurdeehitis ooperiteatri tagusele alale, millele on olnud tugevalt vastu Muinsuskaitseamet, eriala organisatsioonid, sh ICOMOS Eesti, pärandikogukond ja laiem avalikkus. Muinsuskaitseamet andis 2024. aastal Estonia teatrihoone ümberehitamiseks ja laiendamiseks muinsuskaitse eritingimused, milles selgitati põhjaliku analüüsi tulemusel välja maksimaalsed võimalused teatri laiendamiseks – Estonia teatrihoonet saab laiendada kuni 33% olemasolevast mahust. Selle lahenduse on heaks kiitnud ka UNESCO, kes andis tänavu aprillis seisukoha Muinsuskaitseameti tellitud pärandimõju hinnangule, mille peamine järeldus oli, et ooperiteatri soovitud mahus juurdeehitus praeguses asukohas mõjuks maailmapärandi objektile ehk Tallinna vanalinnale negatiivselt. UNESCO rõhutas, et kui rahvusooperil ei ole võimalik oma eesmärgi saavutada muinsuskaitseameti eritingimuste raamides, tuleb kaaluda teist asukohta.

Töörühma moodustamine detailplaneeringu eritingimuste lähteülesande koostamiseks on arusaamatu, sest muinsuskaitseamet pole lubanud hoonet laiendada rohkem kui kolmandiku võrra. Kultuuriministeeriumi võetud suund ooperiteatrile suuremahulise juurdeehitise rajamiseks on vastuolus Eestis kehtivate muinsuskaitsealiste regulatsioonidega ja ka UNESCO maailmapärandi konventsiooniga.

On taunitav, et Kultuuriministeerium paneb suuremahulise juurdeehitise kavandamise protsessiga muinsuskaitseaduse rakendusasutuse ehk Muinsuskaitseameti pretsedenditusse olukorda, kus viimaselt oodatakse panust tegevusse, mille eesmärk on vastuolus ameti senise seisukoha, õigusaktide ja ameti poolt tellitud parandimõju hinnangu tulemustega.

Kutsume Kultuuriministeeriumi üles seadma vanalinna ülemaailmse ja riikliku väärtuse hoidmist prioriteediks ning oleme seisukohal, et kokku kutsutud tööühm saab olla tulemuslik ainult siis, kui selle raames otsitakse uusi, seni arutamata võimalusi ja asupaiku ooperiteatri uue saali rajamiseks.

Tallinna vanalinna unikaalsed väärtused on mitte ainult hästisäilinud keskaegne linnatuumik, vaid ka unikaalne roheline bastionaalvöönd ja linnaehituslik mitmekihilisus. Eesti riik, kogu meie ühiskond peab seisma selle eest, et UNESCO maailmapärandisse kuuluv Tallinna vanalinn oleks väärtustatud ja elujõuline.

ICOMOS Eesti komitee nimel

lugupidamisega,

/allkirjastatud digitaalselt/

Ave Paulus

ICOMOS Eesti president